

اثر علی مؤذنی

مفرد مذکر غایب^(۱)

در جوامع بشری در طول تاریخ، به شخصیت‌هایی بر می‌خوریم که دارای سرگذشت اعجاب‌انگیزی هستند. شناخت ابعاد گوناگون زندگی آنان از جهات زیادی برای انسان‌ها درس‌های آموزنده‌ای به دنبال دارد. یکی از شخصیت‌ها، مادر گرامی حضرت صاحب‌الزمان (عج) است. این بانوی بزرگوار، که از طرف پدر، دختر «پشوغا»، نوهٔ قیصر روم و از طرف مادر، از فرزندان حواریون است و دختر شمعون جانشین حضرت مسیح^{علیه السلام} است... شیعی در عالم خواب می‌بینند که گروهی از حواریون وارد کاخ جدش قیصر روم می‌شوند و در حالی که تخت باشکوهی هم در آنجا مهیا بود و نشان می‌داد که آنان منتظر مهمان بسیار عزیزی هستند، طولی نکشید که حضرت رسول اکرم^{صلی الله علیه و آله و سلم} با گروهی از جوانان و فرزندان خویش وارد شدند. حضرت مسیح^{علیه السلام} به استقبال آن حضرت شتافت او را در آغوش کشید. در ادامه پیامبر اکرم^{صلی الله علیه و آله و سلم} خطاب به حضرت مسیح^{علیه السلام} فرمودند: آمده‌ام تا ملیکا دختر شمعون را برای پسرم خواستگاری کنم. در همان حال، دیدم آن حضرت با دست خویش به امام حسن عسکری^{علیه السلام} اشاره فرمودند. حضرت مسیح^{علیه السلام} نگاهی به شمعون کرده و فرمودند: افتخار بزرگی به سویت آمده است با خاندان پیامبر پیوند برقرار کن و دخترت را به همسری فرزند او درآور. در پاسخ شمعون گفت: پذیرفتم.

در ادامه پیامبر اسلام بر فراز منبر رفته و مرا به ازدواج پسر خود درآوردند و بر این ازدواج مسیح^{علیه السلام} و حواریون و فرزندان محمد^{صلی الله علیه و آله و سلم} گواه بودند... این بانوی عزیز چهار شب پس از این خواب، مجددًا در عالم رؤیا واقعه‌ای را می‌بینند و آن را این‌گونه توصیف می‌کنند: دخت گراماییه پیامبر^{صلی الله علیه و آله و سلم} سالار، بانوان گیتی، به همراه مریم و هزار نفر از دوشیزگان بهشتی به دیدار من آمدند، مریم پاک رو به من کرده فرمودند: این سالار بانوان جهان فاطمه^{علیه السلام} دخت گراماییه پیامبر و مادر همسر آینده تو است. من دامان آن بانوی بزرگ را گرفتم و... من به دعوت دختر گرانقدر پیامبر اسلام اوردم... متعاقب این الهامات جریانات بسیار عجیبی رخ می‌دهد و بالآخره این بانوی گرامی موفق می‌شوند که به افتخار همسری حضرت امام عسکری^{علیه السلام} و مادری حضرت امام زمان (عج) نائل آیند.

این سرگذشت را که در فاصله سال‌های ۲۵۰ - ۲۶۰ هجری شمسی واقع شده است، علی مؤذنی تحت عنوان «مفرد مذکر غائب» در قالب نمایشنامه به رشته تحریر درآورده است.

مؤلف با توجه به جاذبه‌های موجود در این سبک، سعی کرده است از طریق انتخاب چنین شیوه‌ای اقتشار زیادی از جمله جوانان را با ویژگی‌ها و خصوصیات و سرگذشت ارزشمند یکی از چهره‌های مهم اسلامی آشنا نماید. در اینجا چهت آشنایی با سبک نگارش نویسنده قسمتی از متن را ذکر می‌کنیم: ملیکا: ... آن‌گاه دو بانو را دیدم که می‌دانستم یکی فاطمه دخت پیامبر اسلام^{صلی الله علیه و آله و سلم} است... ریحانه: فاطمه!

میلکا: ... و آن یکی مریم، مادر عیسی مسیح بود. هر دو متبعین نگاهم می‌کردند. پیش رفتم، مریم مرا به برگرفت. فاطمه آن‌گونه نگاهم می‌کرد که مادری دختری را برای پسرش می‌پسندد. مویم را نوازش کرد. گونه‌ام را بوسید. گفت: دخترم، فاصله تو و حسن فقط ادای شهادتین است و من گویی از پیش تعليم یافته باشم، شهادتین را ادا کردم. مادر پیامبر و دختر پیامبر رویم را بوسیدند و پس از آن بود که حسن بن علی را دیدم که متبعی پیش می‌اید. مرا حیایی به برگرفت که نتوانستم در چشمانش خیره شوم. شروع به سخن کرد و عجیب این که این بار با آن که به عربی سخن می‌گفت، منظورش را می‌فهمیدم. گفت: دیر نیست که از باطن به ظاهر سیر کنیم. ریحانه: (هیجان‌زده) اسلام آوردن تو باشکوه است و من به آن سخت غبطة می‌خورم. (دستهای ملیکا را می‌گیرد) ای خواهر از پیش تو را در خواب خود دیدم، همچنان که تو اسلام آورده‌ای، من نیز ایمان می‌آورم. حسن بن علی وصی حقی است که پیامبر به او و پدرانش تفویض کرده است. من در امانت پدرش با تو شریک می‌شوم...

سرود سرخ انار^(۲) اثر الله بهشتی

مخالفت با مکتب تشیع با شیوه‌های گوناگون توسط افراد مختلف در طی قرون متعددی به چشم می‌خورد. اما به برکت حقانیت آن و عنایت خاص خداوند متعال و توجهات ائمه اطهار^{علیهم السلام} تمامی این تلاش‌های مذبوحانه، که با هدف نابودی اساس تشیع انجام گرفته است، با شکست روپوشده است. از جمله نقل می‌کنند: در قرن هفتم هجری در سرزمین بحرین امیری حکومت می‌کرد که مخالف مکتب تشیع بود. وزیر او کینه‌تزوی عجیبی نسبت به اهل بیت^{علیهم السلام} داشته است، به گونه‌ای که همواره از طریق طرح نقشه‌های مختلف تلاش می‌کرد تا امیر را نسبت به آزار و اذیت شیعیان، به ویژه علمای آن‌ها تحریک نماید. یکی از کارهای وی این بود که روزی اناری را نزد امیر آورد که بر روی آن جملاتی به طور طبیعی نوشته شده بود که دیدگاه شیعه در مسأله امامت را رد می‌کرد. امیر چون آن انار را دید خیال کرد که این

عبارات به قلم قدرت الهی به صورت یک معجزه بر روی انار نقش بسته است.

وزیر وقتی تعجب امیر را دید خطاب به او گفت: این نشانه محکم و دلیل مستغنى است بر بی اساس بودن مذهب شیعه. لذا مناسب است که علمای آنان را فراخوانند تا به این معجزه الهی پاسخ دهند. اگر نتوانستند از مذهب باطل خود دست بردارند، باید مذهب ما را قبول کنند.

در نهایت، امیر علمای شیعه را فراخواند. مقرر شد که آنان در عرض سه روز یا توجیه قانون کننده‌ای در مورد این عبارات ارائه دهند یا مثل پیروان سایر ادیان جزیه دهند یا حاضر شوند که مأموران امیر مردان آنان را اعدام و اموالشان را مصادره نمایند.

علمای مکتب اهل بیت علیهم السلام جهت نجات از این فتنه‌ای که بر علیه شان طراحی شده بود، باهم به مشورت می‌پردازند، نتیجه آن می‌شود که از طریق توسل به ساحت مقدس حضرت امام زمان (عج) این مشکل را برطرف سازند. سه نفر از بتقواترین افراد را برای این کار برمی‌گزینند، که از میان آن‌ها محمد بن عیسی موفق به زیارت آن حضرت می‌گردد و بدین‌وسیله، پرده از نقشه شوم وزیر برداشته می‌شود. ضمن رسوایش دهنده وزیر هزاران شیعه از مرگ نجات می‌یابند.

مشروع جریان این واقعه به صورت یک داستان زیبا توسط خانم الهی بهشتی در اثر حاضر به نگارش درآمده است. به لحاظ مشتمل بودن بر نکات آموزنده، مطالعه آن به ویژه برای نسل جوان توصیه می‌گردد. در قسمتی از سخنران امام علیهم السلام خطاب به محمد بن عیسی می‌خوانیم: بدان ای محمد که من به ماجراجی زندگی شما کاملاً آگاهم و از اذیت و آزار دشمنان بر شما با خبرم اما فراموشتان نمی‌کنم و گرنه دشمنان شما را در فشار می‌گذاشتند و نابودتان می‌کردند... شما پیروان من هرچه پرهیزکارتر و با تقواتر باشید نزدیکی من به شما بیشتر است... (ص ۶۱ و ۶۲)

«... و آن که دیرتر آمد»^(۳)

همه کسانی که حرفی برای گفتن دارند با توجه به نوع سخن و ویژگی‌های مخاطب از شیوه خاصی استفاده می‌کنند. یکی از مؤثرترین شیوه‌های پیامرسانی، که همواره در طول تاریخ مورد استفاده بشر بوده است، قالب داستان و قصه است. بدیهی است که این کار با توجه به کارایی بسیار بالایی است که قالب داستان در تأثیرگذاری و تعلیم و تربیت از آن برخوردار است. لذا قرآن کریم هم در تبیین و تفہیم بسیاری از مطالب از این شیوه بهره‌برداری نموده است. تقریباً تمامی کارشناسان مسائل مربوط به تعلیم و تربیت امروزه اتفاق نظر دارند که مهم‌ترین شیوه پرورش عواطف ارتقای سطح تفکر و بینش کودکان و نوجوانان و جوانان استفاده از قالب داستان و قصه‌گویی است.

بر این اساس، مرکز مطالعات و تحقیقات صاحب‌الزمان (عج) تلاش می‌کند تا در راستای ترویج معارف اهل بیت علیهم السلام، به ویژه معارف امام زمان (عج) از تجربیات و توانایی‌های داستان نویسان متعدد اسلامی در عرصه‌های مختلف اعتقادی و اخلاقی... و استفاده نماید. یکی از زمینه‌های مناسب، که با شیوه داستان نویسی هم سنتیت کامل دارد، نقل سرگذشت آن دسته از افراد با سعادتی است که موفق به زیارت حضرت امام زمان (عج) شده‌اند. به عنوان اولین قدم، واقعه ملاقات‌محمود فارسی تحت عنوان «... و آن که دیرتر آمد» به صورت داستان در هفتاد و دو صفحه توسط خانم الهی بهشتی به نگارش درآمد که مقارن ایام خجسته نیمة شبیان چاپ و منتشر شد.

در بخشی از مقدمه این اثر آمده است: مرکز درصد برآمده تا با استفاده از منابع تاریخی و روایی با دست یاری و همکاری به سوی نویسنده‌گان متهد و مسلمان به شرح و تعریف ملاقات‌های برخی از افراد با امام زمان (عج) و عنایت‌های ویژه آن سرور عالم به جامعه تسبیح پردازد. داستان بلند حاضر بر مبنای یکی از وقایع، که در کتاب نجم الثاقب ثبت شده است، به رشته تحریر درآمده است... (ص ۵)

ناگهان غبار آمدنشان را از دور دیدیم. آن قدر نرم و سبک تاخت می‌کردند... احساس کردم قلبم از سینه‌ام بیرون می‌جهد دست و پایم می‌لرزید... در چند قدمی ما از اسب پیاده می‌شدند... سلام کردم. مرد جوان انتهای دستار را از صورتش کنار زد صورت چون ماهش پیدا شد. تبسمی کرد و جواب سلاممان را داد... گفتم: دلمان خیلی هوایتان کرده بود. گفت: می‌دانم... شما دلتانگ خدا بودید که سر نماز چنان ذکر می‌گفتید. اجازه بدهید من هم نماز مرا بخوانم تا بعد... پس از نماز دو زانو در برابر سرورم نشستیم. مرد دلنشیز ترین تبسم‌ها را کرد و گفت: خوب، مردان مؤمن شب را چطور گذراندید؟ گفتم بسیار عالی شیاری که کشیده‌اید معجزه است... گفتم: این معجزه‌های شما فقط از پیامبران برمی‌اید... جوان پس از مکثی طولانی لبخند زد و گفت: شما که خوب می‌دانید پیامبری که با رسالت حضرت محمد مصطفی علیهم السلام خاتمه یافت، مردی که شما سرور لقبش داده‌اید پیامبر نیست بلکه پیامبرزاده است.

احمد پرسید: نسبتتان به کدام پیامبر می‌رسد؟

لبخندی زد و گفت: به آقا و سرور محمد مصطفی علیهم السلام که درود و رحمت خدا بر اوست از ازل تا به ابد.

پرسیدم: پدرتان کیست؟ گفت: حسن به علی

احمد با تعجب گفت: امام شیعیان! با دهانی باز به جوان خیره شد... (ص ۳۵ تا ۳۹)

۱. کتاب مفرد مذکور غایب، علی مؤذنی، انتشارات مسجد مقدس جمکران

۲. کتاب سرود سرخ انار، الهی بهشتی، انتشارات مسجد مقدس جمکران

۳... آنکه در ام، الهی بهشت، انتشارات مسجد مقدس جمکران